

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЇ

УДК [343.97:343.349](477)

Антон Володимирович Байлов,
кандидат юридичних наук, доцент
(Харківський національний університет
внутрішніх справ, Харків)

Павло Володимирович Сахута
(Харківський національний університет
внутрішніх справ, Харків)

КРИМІНОГЕННИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стаття присвячена характеристиці криміногенного потенціалу діяльності засобів масової інформації. Доводиться, що разом із позитивними складовими, які визначаються інституціоналізацією ліберальних суспільних інституцій, засоби масової інформації здатні продукувати криміногенні ризики як загальносоціального, так і групового рівня відтворення. Відстоюється думка про те, що за певних умов вказані ризики здатні інтегруватися безпосередньо до детермінаційного комплексу злочинності шляхом поширення культу насильства й жорстокості, підсилення ефектів при-

зонізації, феномену звикання до злочинності, а також конструювання викривленої соціальної реальності.

Ключові слова: *засоби масової інформації, інформаційно-психологічний вплив, криміногенний потенціал, злочинність, прizonізація, конструювання.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах формування інформаційного суспільства в Україні все більш значущою стає роль засобів масової інформації (далі – ЗМІ) як чинника конструювання соціальної реальності. Це зумовлюється тим, що використання інформаційних джерел детермінується не лише соціокультурними факторами, існуванням особи в інформаційному суспільстві, а й необхідністю задоволення когнітивних потреб, орієнтування в соціальному просторі, узгодження власної діяльності з відповідним контекстом. При цьому засоби масової інформації є одними з найбільш доступних та впливових для широких верств населення. Разом із тим зауважимо, що здатність швидко і у великих масштабах поширювати інформацію має не лише позитивні результати, а й окремі негативні наслідки, у тому числі й криміногенного характеру. Особливо яскраво останні проявляються в площині стимулювання масових агресивних реакцій, ворожості, корисливості та культу споживацтва. На окрему увагу в цьому аспекті також заслуговують випадки використання засобів масової інформації для організації та здійснення інформаційно-психологічного впливу у форматі безструктурного управління, що має високий криміногенно детермінаційний потенціал та здатне відтворювати, продукувати глибинні суспільні протиріччя, жити конфліктне підґрунтя в системі взаємодії великих соціальних груп. Викладені обставини диктують необхідність у формуванні сучасного кримінологічного знання, яке забезпечило б комплексний опис, пояснення та прогнозування напрямів розгортання, реалізації криміногенного потенціалу діяльності ЗМІ і заходів протидії цим процесам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти криміногенного інформаційно-психологічного впливу, у тому числі й ЗМІ, були в центрі уваги у працях таких вчених, як Г. Гербнер, П. Винтерхофф-Шпурк, С. Фешбах, Л. Берковиц, Г. Шиллер, С. Кара-Мурза. Свій внесок у вивчення проблем інформаційно-психологічного впливу також зробили С. Зелінський, Д. Майерс, М. Познер, Є. Павлова, С. Томпсон, Дж. Брайант та ін. Завдяки розробкам таких науковців, як В. Виневський, В. Дрьомін, Ю. Гололобова та ін. отримав новий напрямок і аналіз кримінологічних аспектів діяльності ЗМІ, і пошук шляхів вирішення цього питання. Незважаючи на численні публікації з цієї теми, слід все ж таки

визнати відсутність комплексних напрацювань, які стосувалися б сучасних проявів та напрямів розкриття криміногенного потенціалу ЗМІ, що особливо актуально в сучасних умовах поширення нетрадиційних (гібридних) форм агресії у міждержавних відносинах.

Метою статті є визначення сутності та форм прояву криміногенного потенціалу діяльності засобів масової інформації.

Виклад основного матеріалу. У науці кримінології криміногенний потенціал визначається як категорія, що відображає рівень прихованої можливості особистісного й масового порушення моральних заборон і правових (у тому числі й кримінально-правових) норм. Це здатне проявитися (і проявляється) за певних умов і зазнає кількісно-якісної інтерпретації. Як зазначає В. В. Голина, категорія «криміногенний потенціал» охоплює різні за ступенем суспільної небезпечності і правового регулювання самостійні (хоча часто і взаємопов'язані) фрагменти дійсності – як кримінально-правові, іменовані збірним терміном «злочинність», так і ті, які можуть бути розглянуті законодавцем щодо їх криміналізації або деліктологізації (тобто можуть знайти кримінально-правові чи адміністративно-правові формалізовані ознаки, що підлягають фіксації відповідними органами), і ті, які загрожують порушенням моральних і правових імперативів та норм [1, с. 168–169]. Погоджуючись у цілому із вченим, зауважимо, що діяльність ЗМІ також має криміногенний потенціал, що у змозі реалізуватися та набути повноцінного детермінуючого для злочинності значення.

Засоби масової інформації – це засоби, призначені для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації з метою її доведення до необмеженого кола осіб [2]. Згідно із законодавчим визначенням мас-медіа як соціального інституту у суспільстві виконує свою головну функцію – інформування, тобто задоволення інформаційних потреб. Потік інформації може мати різний зміст, і не завжди він є соціально корисним. Його аналіз можливо здійснити на двох рівнях: макрота і мікросоціальному. Медіавплив на мікрорівні (індивідуальному) докладно описує психолого-аналітична схема Дж. Комстока, згідно з якою перейняття моделі поведінки глядачем залежить від якісних характеристик медіаобразу. Чим він є реалістичнішим, тим більшим є його психологічний вплив на реципієнта. На суспільному рівні медіавплив пояснюється моделлю, розробленою М. де Флером та С. Болл-Рокешем, яка ґрунтується на констатації та описі залежності суспільства від ЗМІ як основного джерела інформації [3, с. 27–29].

Таким чином, дворівнева модель медіавпливу пояснює механізм інформаційно-психологічного впливу ЗМІ на особистість та суспільство

в цілому. На цих же рівнях формується і криміногенний потенціал діяльності ЗМІ. Розглянемо детальніше кожен.

Перший (індивідуальний) рівень багато в чому залежить від особистісних якостей реципієнта, тому однозначно не можна говорити про можливі наслідки впливу інформації для кожної окремої особи, про те, як вона позначиться на особі, чи буде сприяти розвитку, стимулюванню, закріпленню в неї антисуспільних настанов та інших особистісних факторів криміналізації. Натомість можемо констатувати, що криміногенний потенціал діяльності ЗМІ більш виразно проявляє себе в аспекті детермінації масових асоціальних практик за такими основними напрямками.

1. *Емоційне розбещення* аудиторії ЗМІ: пропагування культу насильства й жорстокості сприяє закріпленню нормативних моделей агресивної поведінки. Зауважимо, що сцени агресії та насильства, а також сцени сексуального характеру, що поширюються ЗМІ, емоційно розбещують суспільство, формують стандарти агресії й насильства. Останні набувають інструментальних рис у системах соціальної дії; їх операціоналістський характер продукує підвищення агресивного потенціалу суспільства в цілому.

Концепція соціально-психологічної когніції, а також її кримінологічне крило у вигляді теорій інтеракції Е. Сатерленда, Е. Лемета розкривають механізм сприйняття та стереотипізації поведінкових реакції особи та роль у їх становленні зовнішнього інформаційного впливу. У зоні ризику емоційного розбещення згідно з цією теорією перебувають ті особи, які постійно отримують інформацію відповідного змісту [4, с. 198]. У більшості досліджень наголошується, що демонстрація пропагування насильства в засобах масової інформації має середньо-статистичні показники впливу на рівень агресивності людини, коливаючись у діапазоні від слабкого до середнього, але навіть слабкий вплив не обов'язково є незначним [5, с. 247]. Схильність до сприйняття емоційно насиченої інформації – глибинна якість психіки, що виникла раніше здатності аналітично мислити. Рівень психічного сприйняття й відображення зовнішнього світу, пов'язаний із безпосередніми контактами людини із зовнішнім світом, він є першим і простішим, у порівнянні з мисленням, пізнавальним психічним процесом відображення в мозку людини окремих властивостей предметів і явищ при їх прямій дії на її органи чуттів. Додамо, що чуттєвий рівень – найпростіша пізнавальна діяльність, через яку і тварина, і людина отримують елементарні відомості про зовнішнє середовище і стани свого організму, йдеться про відчуття запаху, смаку, дотику, шуму, вібрації, тепла чи холоду, болю, розташування тіла в просторі

тощо. Завдяки цьому виникає елементарний чуттєвий (сенсорний) образ, що можна назвати ґрунтом, на якому будується образ світу, чуттєва тканина свідомості індивіда. Отже, особа реагує швидше та більш безпосередньо [6, с. 85].

Мас-медіа має широкий арсенал методів і видів інформаційно-психологічного впливу. Одним із видів є «ефект праймінгу», який полягає у сприйнятті інформації, яка викликає в особи визначений асоціативний ряд з переглянутим та створює відчуття реальності подій, закріплює усталені емоційні зв'язки. Переглядаючи сцени насильства, особа асоціює їх із ситуаціями зі свого життєвого досвіду, що накладає відбиток на її психічний стан та поведінкові реакції. Такий ефект може викликати небажану асоціальну поведінку. Одним із найгірших наслідків даного ефекту вважаються злочини-копії [7, с. 66–70].

Мотивація особи до вчинення подібних злочинів наочно пояснюється також й за допомогою теорії соціальних моделей поведінки А. Бандури. Глядачі сприймають агресивні манери поведінки та запам'ятовують їх як потенційні зразки майбутньої поведінки. За певних обставин особи із прихованою агресією (із високим агресивним потенціалом) дотримуються цієї моделі поведінки. Якщо агресивна поведінка стає соціально успішною, тобто агресор досягає мети, то вона перетворюється на репертуар його поведінки [4, с. 201].

Розглядаючи проблему емоційного розбещення внаслідок діяльності ЗМІ, варто звернутися й до основних положень теорія встановлення пріоритетів, що найчастіше використовується для висвітлення новин. Прихильники цієї теорії керуються в першу чергу тим, що неможливо суттєво вплинути на громадську думку за допомогою ЗМІ, якщо діяти безпосередньо. До того ж існує реальна можливість у певній мірі спрямовувати користувачів мас-медіа, активно поширюючи більш важливу інформацію за допомогою ЗМІ [7, с. 79]. Так, на прикладі телебачення, яке в своєму «полюванні за глядачем» зловживає показом незвичайних, сенсаційних подій, можна побачити, як спотворюється образ реальності. Однак важливіше інше: найлегший спосіб привернути увагу глядача, а отже, і рекламодавця – звернутися до прихованих, витіснених, бажань, які містяться в підсвідомості, подіяти на емоційну сферу людини, яка легше піддається інформаційному впливу і є запорукою збереження інформації. Симптоматичним у цьому аспекті виглядає підхід одного з телепродюсерів, який у своєму інтерв'ю зауважив таке: «Ринок змушує мене шукати і показувати мерзенні сенсації; який мені сенс показувати священика, який вчить людей добру, – це банально; а ось якщо десь священик з'валтував малолітню дівчинку, а ще краще хлопчика, а ще краще стареньку, то це викличе інтерес, і я шукаю такі

сенсації по всьому світу. А світ великий, і такого матеріалу для ТБ вистачає [8, с. 167].

На окрему увагу в цьому аспекті заслуговує вплив мас-медіа на неповнолітніх. Соціалізаційні процеси, що тривають у 14–16-річному віці, складають так званий «мінімум особистості», а «мінімум соціальної зрілості» формується у віці 16–18 років. Однак саме в цей віковий період становлення особистості неповнолітні є вкрай вразливими, неперекірливими, некритичними щодо впливу ЗМІ та ставлення до їх діяльності. При цьому інформаційна продукція з елементами насильства та жорстокості формує стереотипи поведінки неповнолітніх, у тому числі протиправної [4, с. 88]. Саме з огляду на це неповнолітні вважаються групою підвищеного ризику, оскільки мас-медіа впливають і на виховний процес, часто деформуючи його. Діти, які періодично сприймають насильство із джерел ЗМІ, засвоюють агресивні сценарії, що визначають насильство як прийнятний, ординарний спосіб вирішення міжособистісних проблем [5, с. 280].

Таким чином, емоційне розбещення інструментами ЗМІ на масовому рівні варто визнати чинником детермінації агресивно-насильницьких злочинів, а також інших насильницьких асоціальних практик, зокрема, й фонових для злочинності явищ – насильства в сім'ї, расизму та ксенофобії, суїцидальності тощо.

2. Підсилення ефектів призонізації населення. Відомо, що деякі ЗМІ є фактором поширення окремих складових кримінальної субкультури. У засобах масової комунікації й інформації шкідлива інформація набуває характеру довготривалої дії і несе опосередковані загрози: пропаганду кримінальної субкультури, романтизацію злочинності, що приваблює молодь, особливо неповнолітніх, схилення на бік тих, хто живе за законами злочинного світу, «тюремного закону» [9, с. 329]. Проведене Д. І. Перепелицею комплексне дослідження призонізації у механізмі криміногенної детермінації, дало вченому підстави стверджувати, що умовами загострення існуючих ефектів призонізації поза кримінально-виконавчими установами є вихід кримінальної субкультури за межі її природного ареалу та поширення на масову культуру (у тому числі й за допомогою ЗМІ), а також соціальне конструювання негативних відношень антисупільних соціально-психологічних образів звільнених із місць позбавлення волі, їх стигматизація, відторгнення від соціального середовища [10, с. 148]. Таким чином, вплив кримінально-субкультурних зразків на широку аудиторію сприяє узвичаєнню низки образів відверто антисупільного, злочинного життя, виправдуванням його та героїзацією тюремного досвіду. Це підживлює криміналізацію суспільства в цілому.

3. *Конструювання викривленої соціальної реальності* як наслідок діяльності ЗМІ. Останні часто долучаються до процесів реалізації політичних технологій. Саме тому незалежність мас-медіа припиняється там, де починаються корпоративно-управлінські інтереси.

До речі, конструювання соціальної дійсності означає цілеспрямоване створення та масове поширення інформаційного продукту певного змісту з метою його донесення до якомога ширшої аудиторії задля формування впевненості в його істинності та перенасичення інформаційного простору. Конструювання соціальної дійсності досягається засобами перспективного (освіта) та поточного інформаційного впливу (фреймінг новин, «експертні оцінки» подій, процесів тощо) [11, с. 120–121]. Крім того, активне наповнення медіапростору величезними масивами суперечливих фактів, замовних експертних оцінок, соціологічних прогнозів і формування на цій основі необхідної реакції соціуму на ті чи інші події в державі суттєво розхитує і дестабілізує суспільство [12, с. 154].

Відомо, що ЗМІ часто використовуються для дезінформації населення з метою продукування згоди на прийняття непопулярних у звичайних умовах рішень органами державної влади, окремими суб'єктами безструктурного управління (фінансово-промисловими групами, зовнішньополітичними акторами тощо). Завдяки насиченню інформаційного простору відомостями викривленого змісту (у тому числі й фактологічно об'єктивного, однак такого, що супроводжується сугестивною інтерпретацією) відбувається цілеспрямоване моделювання особливої соціальної реальності на підставі масової дезінформації населення про події політичного, економічного значення, історичні факти тощо. Суттєву роль в цьому процесі відіграє узгоджена політика щодо новинної картини. На позначення останньої в науці зазвичай використовують термін «фреймінг новин», під яким розуміють сприйняття новин та сюжетних ліній у межах знайомих контекстів. Створення фреймів може бути спрямоване на те, щоб посилити розуміння, або ж створити когнітивні ярлики та поєднання кількох сюжетів в єдиному контексті. Як стверджує Дж. Ліллекер, джерелом фреймів вважається саме спосіб подачі інформації. Наприклад, акцентування уваги на процесі політичної діяльності, а не на її змісті [11, с. 122]. Прийом «експертних оцінок», про використання якого вже згадувалося, стає у нагоді, якщо необхідно підвищити значущість і достовірність інформації, при цьому наголошується на авторитетності експерта, який надає оцінку. Таким чином, інформація, що поширюється, є викривленою та переробленою для певної мети. На цій підставі відбувається формування й підживлення суспільних протиріч

між соціальними групами, відмінними за базовими настановами щодо тлумачення об'єктивної інформації. Звідси – поширення ксенофобії, кримінального екстремізму, тероризму, у тому числі й на підставі стимуляції ресентименту.

4. *Продуктування феномену звикання до злочинності*, яке стає можливим через забезпечення перманентної присутності і перенасиченості відомостями про неї в інформаційному просторі, демонстрацію різних типів агресивної злочинної поведінки. Мова йде про поширення інформації про злочинність, внаслідок чого формується феномен звикання до злочинності. Кримінальна активність розглядається як норма життя, що сприяє розвитку правового нігілізму, знецінення значення інститутів соціального контролю і т.п.

Симптоматичним у цьому контексті видається поширення соціально-психологічних станів «негромадянськості», індиферентного ставлення пересічного українця до системних інституційних трансформацій, соціопсихічний феномен гіпертрофованого песимізму. Про це свідчать дані соціологічного моніторингу суспільства: 61,2% опитаних вважають, що в Україні не забезпечується дотримання прав та свобод людини; на тому, що не вистачає стабільності в державі та суспільстві, акцентують 72,2% опитаних. Причому такі ментальні особливості межують з правовим негативізмом – скептичним ставленням до права, повною зневірою в його потенційних можливостях, усвідомлене ігнорування вимог закону. Це може мати явні або приховані форми прояву, викликані різними мотивами: від політичних до зухвалої впевненості у власній безкарності, тобто до усвідомленого заперечення законів супроводжується наявністю умислу на скоєння правопорушення, а така форма деформації правосвідомості є злочинною [13, с. 55–56].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що діяльність ЗМІ, разом із позитивними складовими, що визначаються інституціоналізацією ліберальних суспільних інституцій, має і яскраво виражений криміногенний потенціал, який поширюється каналами інформаційної причинності. За визначених умов він здатен інтегруватися безпосередньо до детермінаційного комплексу злочинності шляхом поширення культу насильства й жорстокості, підсилення ефектів призонізації, феномену звикання до злочинності, а також конструювання викривленої соціальної реальності. Перспективними напрямками для подальших досліджень є деталізація характеристики кожного з цих напрямів реалізації криміногенного потенціалу діяльності ЗМІ та вироблення заходів протидії його відтворенню.

Список використаних джерел

1. Голіна В. В. Криміногенний потенціал суспільства: поняття, зміст, форми реалізації / В. В. Голіна // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». – Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. – Вип. 119. – С. 166–176.
2. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657–ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/265712/08.02.16/22:52>.
3. Дженнингз Б. Основы воздействия СМИ / Б. Дженнингз, Т. Сузан : пер. с англ. – Москва : Издательский дом «Вильямс», 2004. – 432 с.
4. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология. Основные принципы / П. Вин-терхофф-Шпурк: пер. с нем. – Харьков : Гуманитарный Центр, 2007. – 288 с.
5. Берковиц Л. Агрессия : причины, последствия и контроль / Л. Берковиц. – Санкт-Петербург : Прайм-ЕВРОЗНАК, 2001. – 512 с.
6. Пшенична Т. О. Теоретична модель явища впливу на емоції адресата масового повідомлення / Т. О. Пшенична // Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник / за ред. В. В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – Т. 40. – Липень–вересень. – С. 85–89.
7. Осипова Н. Г. Средства массовой информации в современном обществе: теоретико-методологический анализ новейших подходов / Н. Г. Осипова, Е. И. Юрченко // Вестник Московского университета. Серия 18. – 2010. – № 1. – С. 64–85.
8. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием / С. Кара-Мурза. – Москва : Эксмо, 2009. – 447 с.
9. Перепелиця Д. І. Призонізація в механізмі криміногенної детермінації: характеристика та протидія: дис. ... канд. юрид. наук. : 12.00.08 / Дмитро Іванович Перепелиця; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2014. – 214 с.
10. Дремін В. Н. Преступность как социальная практика : институциональная теория криминализации общества : [монография] / В. Н. Дремін. – Одесса : Юрид. лит., 2009. – 616 с.
11. Орлов Ю. В. Політико-кримінологічний аналіз проявів безструктурного соціального управління / Ю. В. Орлов // Вісник Кримінологічної асоціації України : збірник наукових праць [редкол. Л. М. Давиденко, Т. А. Денисова, О. М. Джужа та ін.]. – 2013. – № 5. – Харків : Золота миля, 2013. – С. 118–127.
12. Гіда О. Ф. Інформаційно-психологічні атаки як одна з форм реалізації технологій деструктивного впливу на суспільство / О. Ф. Гіда //

- Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журн. / Рада нац. безпеки і оборони України, Міжвід. наук.-дослід. центр з проблем боротьби з орг. злочинністю. – Київ : Міжвід. наук.-дослід. центр з проблеми боротьби з орг. Злочинністю, 2015. – № 1 (34). – С. 153–158.
13. Бурдоносова М. А. Правовий нігілізм як форма деформації правової свідомості населення / М. А. Бурдоносова // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – Вип.45. – Київ : Ін-т держави і права НАН України, 2009. – С. 54–60.

Стаття надійшла до редакції 14.02.2016.

Антон Владимирович Байлов,

кандидат юридических наук, доцент

(Харьковский национальный университет внутренних дел, Харьков, Украина);

Павел Владимирович Сахута

(Харьковский национальный университет внутренних дел, Харьков, Украина)

КРИМИНОГЕННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СРЕДСТВ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ

Статья посвящена характеристике криминогенного потенциала деятельности средств массовой информации. Доказывается, что наряду с положительными составляющими, которые определяются институционализацией либеральных общественных институций, средства массовой информации способны продуцировать криминогенные риски как общесоциального, так и группового уровня воспроизводства. Отстаивается мысль о том, что при определенных условиях указанные риски способны интегрироваться непосредственно в детерминационные комплексы преступности путем пропаганды культа насилия и жестокости, усиления эффектов призонизации, феномена привыкания к преступности, а также конструирования искривленной социальной реальности.

Ключевые слова: *средства массовой информации, информационно-психологическое воздействие, криминогенный потенциал, преступность, призонизация, конструирование.*

Anton V. Bailov,

candidate of law sciences, associate professor

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine);

Pavlo V. Sakhuta

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

CRIMINOGENIC POTENTIAL OF THE MASS MEDIA ACTIVITIES

The article is focused on the characteristics of criminogenic potential of the mass media activities. It is proved that along with the positive elements, which are defined by the institutionalization of liberal social institutions, the mass media is able to produce criminogenic risks of both generally social and group level restoration. The author argues for the idea that these risks under certain conditions can be directly integrated into the determination complex of crime by spreading the cult of violence and cruelty, strengthening the effects of prisoning, the phenomenon of getting used to crime and construction of the social reality curve.

Emotional abuse of the mass media audience is in promoting the cult of violence and cruelty, which contributes to the consolidation of regulatory models of aggressive behavior. It is grounded that the scenes of aggression and violence, as well as sex scenes, spread by the mass media emotionally abuse the society, regulatory standards of aggression and violence are formed. The latter acquire instrumental features in the system of social action; their operational nature promotes the growth of aggressive potential of the society in the whole.

Strengthening of the effects of prisoning of public is in spreading some components of the criminal subculture by the mass media. The terms of aggravation of existing tendencies of prisoning outside the penal institutions are the outgo of the criminal subculture beyond its natural range and spread on the mass culture, including through the mass media. The influence of criminal and subcultural samples for a broad audience promotes that a number of images of frankly antisocial, criminal life become currently positive and glorification of prison experience. This cultivates the basis of criminalization of the society in general.

Construction of social reality curve is in purposeful creation and mass dissemination by the mass media of information curve about the events and their interpretation on certain frames. On this basis, there is a formation and cultivation of social contradictions between social groups that differ in the basic settings on the interpretation of the objective information. Hence – there is the spread of xenophobia, criminal extremism, terrorism, including on the basis of resentment stimulation.

The elaboration of the phenomenon of addiction to crime caused by guaranteeing permanent presence of eventful information about it within the media space, aggressive demonstration of various types of criminal behavior, spreading information about crime, results to the formation of the phenomenon of addiction to crime. Criminal activity is considered as the life norm that promotes legal nihilism, the depreciation of the value of institutions of social control, etc.

Key words: *mass media, information and psychological impact, criminogenic potential, crime, prisoning, construction.*